

گفت و گو با محمد حسین جدی، طراح و سازنده دست‌سازهای علوم

راحت‌العلوم!

وسط یک خانه مرتب و تمیز جان می‌دهد برای گفت‌وگو با یک جوان خلاق. مخصوصاً اگر بدانی کارگاه او یکی از اتاق‌های همان خانه است. محمد حسین جدی کلاس دوم دبیرستان است. او طراح و سازنده بسته‌های آموزشی علوم است. دست‌سازهای او وسایل کمک آموزشی هستند که معلمان در آموزش از آن‌ها کمک می‌گیرند. محمد و برادر بزرگش ابوالفضل که اکنون دانشجوی است، با حمایت‌های فکری پدرشان به تازگی یک شرکت راه اندازی کرده‌اند. آن‌ها دست‌سازهای درس علوم را تولید و عرضه می‌کنند. محمد مغز متفکر گروه است و به راحتی هر ایده خامی را به عمل تبدیل می‌کند.

■ به نظر می‌رسد در تهیه این وسایل از لوازم دور ریختنی مثل در بطری بیشتر استفاده شده است؟

درست است، اما ما با توجه به اینکه قرار است این لوازم را به فروش برسانیم، از لوازم نو استفاده می‌کنیم.

■ با توجه به این موضوع، چرا از لوازم دیگر استفاده نکرده‌اید؟

فراموش نکنید هدف ما آموزش است. ما می‌خواهیم دانش‌آموزان ببینند که می‌توان از دور ریختنی‌ها به خوبی استفاده کرد و وسیله‌ای مقرون به صرفه ساخت که هزینه چندان نا داشته باشد.

■ به نظر می‌رسد این قطعات هنوز کامل نشده‌اند و به روکش نیاز دارند؟

نه، اتفاقاً کاملاً برعکس، کامل هستند و قرار است به همین شکل عرضه شوند. ما می‌خواهیم دانش‌آموز با تک تک اجزای یک قطعه یا دست‌ساز آشنا شود و خودش بتواند نمونه آن را بسازد.

■ با این حساب، هدف خاصی را دنبال می‌کنید؟

بله، دانش‌آموز کاوشگر. دانش‌آموزی که با دیدن یک وسیله به دنبال ساخت دست‌سازهای دیگر برود، اصطلاحاً کاوشگری کند و دست به آزمایش و خطا بزند.

■ تا به حال کلاس آموزشی هم داشته‌ای؟

خودم به تنهایی نه، ولی به عنوان دستیار در کارگاه‌های آموزش معلمان شرکت کرده‌ام.

■ اختراعی هم داشته‌ای؟

بله، در دوره راهنمایی توانستم سطح سوم بنیاد ملی نخبگان را به دست آورم و به تازگی هم یک اختراع دیگر دارم که در مرحله تأیید نهایی قرار دارد.

■ در جشنواره‌ها هم شرکت می‌کنی؟
معمولاً تازگی‌ها در جشنواره موشک آبی شرکت کرده‌ام. البته رتبه‌های نگرفتم، ولی چون موشک من متفاوت از دیگر موشک‌ها بود، لقب آقای خاص جشنواره را گرفتم.

■ با این همه کار و مشغله چه طور به درس‌هایت می‌رسی؟

همه این کارهایی که من انجام می‌دهم، برایم درس است. هر بار که وسیله‌ای

در قسمت الکترونیک کار کاملاً با خود من است.

■ این دست‌سازها بیشتر به درد معلم می‌خورد یا دانش‌آموز؟

معلم‌ها برای اینکه بتوانند مفهومی را به خوبی به دانش‌آموزان انتقال دهند، این وسیله را تهیه می‌کنند و دانش‌آموز هم می‌تواند خودش از همان نمونه که می‌بیند، بسازد. مخاطبان اصلی ما دانش‌آموزان هستند؛ از پایه اول ابتدایی تا پیش‌دانشگاهی. البته دانش‌آموزان اول تا سوم ابتدایی به کمک معلم و اولیا می‌توانند این دست‌سازها را تولید کنند.

هر بار که وسیله‌ای می‌سازم، با یک مفهوم جدید آشنا می‌شوم

اصلی ما دانش‌آموزان هستند؛ از پایه اول ابتدایی تا پیش‌دانشگاهی. البته دانش‌آموزان اول تا سوم ابتدایی به کمک معلم و اولیا می‌توانند این دست‌سازها را تولید کنند.

■ محمد حسین می‌شود کمی از کاری که انجام می‌دهی، بگویی؟

اینجا کارگاه دست‌سازهای آموزشی است. یعنی ما در اینجا با توجه به نیاز و درخواست معلمان برایشان بسته‌های آموزش علوم آماده می‌کنیم. داخل این بسته‌ها با توجه به نیاز سنجی انجام شده، دست‌سازهای آموزشی درس علوم قرار دارد.

■ چه کسی این قطعات را تولید می‌کند؟

کار در اینجا گروهی است، یعنی خودم و برادرم ابوالفضل کار می‌کنیم. ابوالفضل بیشتر در کار بازاریابی فعال است و من در تهیه و تولید دست‌سازها. البته در قسمت مکانیکی ابوالفضل خیلی کمک می‌کند، ولی

بازی می‌کنم و گاهی با خانواده به سینما می‌رویم. ولی از همه بیشتر از کاری که انجام می‌دهم لذت می‌برم. این کار برای من نوعی سرگرمی است. کوچک که بودم خیلی دوست داشتم یک آرمیچر باشم. یک‌بار از مادرم خواستم برایم یک آرمیچر بخرد. من با آن آرمیچر خودم را حسابی سرگرم کردم. هنوز هم کافی است یک آرمیچر داشته باشم، آن وقت دیگر بی‌کار نیستم و کلی سرگرم می‌شوم.

سیری تکاملی نیاز است. برای مثال، این وسیله‌ای که اینجا هست، ابتدا به این شکل نبود، من به مرور زمان این ایده‌ها را کامل کرده‌ام تا به این شکل درآمده است. شاید حتی یک بار دیگر آن را طراحی کنم و باز شکل کار را کامل‌تر کنم.

■ به‌عنوان حرف آخر، تفریح تو در زندگی چیست؟

خب، من هم تفریح کردن را مثل هر کس دیگری دوست دارم. گاهی فوتبال

می‌سازم، با یک مفهوم جدید آشنا می‌شوم. خدا را شکر، از آنجا که همیشه باید درس‌ها را بفهمم، طوری درس می‌خوانم که به مشکل برنخورم.

■ به نظرت سطح سواد و تحصیلات چه تأثیری در روند کار امثال شما دارد؟

هر چه سطح سواد بالاتر باشد، ایده‌هایی که به ذهن می‌رسند، تخصصی‌تر می‌شوند. حتی سرعت، دقت و کیفیت را در کار افزایش می‌دهد.

■ چه پیشنهادی به دانش‌آموزان دیگر می‌کنی؟

اگر به این‌گونه طراحی‌ها علاقه دارند، ابتدا باید بدانند از ایده تا عمل فاصله زیاد است. سعی کنند یک ایده را ابتدا طراحی کنند و بعد با استفاده از وسایل ساده و کم‌هزینه آن را به تولید برسانند؛ تا در صورت اشتباه زیاد متضرر نشوند. ببینید برای تولید هر وسیله

